

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - मानसशास्त्र (४८)

इयत्ता १२ वी

गुणदान पद्धती

प्रश्न क्र. १ -

- (अ) एकूण गुण ०५, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०१ गुण आहे.
- (ब) एकूण गुण ०५, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०१ गुण आहे.
- (क) एकूण गुण ०५, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०१ गुण आहे.
- (ड) एकूण गुण ०५, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०१ गुण आहे.

प्रश्न क्र. २ - एकूण गुण १०, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०२ गुण आहेत.

प्रश्न क्र. ३ - एकूण गुण १२, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०३ गुण आहेत.

प्रश्न क्र. ४ - एकूण गुण ०८, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०२ गुण आहेत.

प्रश्न क्र. ५ - एकूण गुण १०, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०२ गुण आहेत.

प्रश्न क्र. ६ - एकूण गुण १०, प्रत्येक उपप्रश्नाला ०५ गुण आहेत.

प्रश्न क्र. ७ - एकूण गुण १० आहेत.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - मानसशास्त्र (४८)

इयत्ता १२ वी

पाठनिहाय गुणविभागणी

प्रकरण क्रमांक	प्रकरणांची नावे	गुण	विकल्पासह गुण
१.	मानसशास्त्र : एक विज्ञान शाखा	१०	१४
२.	बुद्धिमत्ता	१२	१७
३.	व्यक्तिमत्त्व	१२	१७
४.	बोधात्मक प्रक्रिया	१०	१४
५.	भावना	१०	१४
६.	मानसिक विकृती	१०	१४
७.	मानसिक आरोग्यासाठी प्रथमोपचार	०८	११
८.	सकारात्मक मानसशास्त्र	०८	१२
	एकूण	८०	११३

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - मानसशास्त्र (४८)

इयत्ता १२ वी

प्रश्नप्रकार निहाय गुणविभागणी

अ.क्र.	प्रश्नप्रकार	गुण	गुणांची टक्केवारी	विकल्पासह गुण
१.	वस्तुनिष्ठ	२०	२५ %	२०
२.	लघुत्तरी	४०	५० %	५८
३.	दीर्घोत्तरी	२०	२५ %	३५
	एकूण	८०	१०० %	११३

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - मानसशास्त्र (४८)

इयत्ता १२ वी

उद्दिष्टानुसार गुणविभागणी

अ.क्र.	उद्दिष्ट प्रकार	विकल्पासह गुण	गुणांची टक्केवारी
१.	ज्ञान	३०	२६.५५ %
२.	आकलन	४०	३५.४० %
३.	उपयोजन	२५	२२.१२ %
४.	कौशल्य	१८	१५.९३%
	एकूण	११३	१०० %

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे

विषय - मानसशास्त्र (४८)

इयत्ता १२ वी

अंतर्गत मूल्यमापन : नमुना प्रश्न

- (१) सागरला संशोधनातून असे आढळून आले की पगारात जेवढी वाढ होते तेवढे कार्यसमाधान वाढते. पगार व कार्यसमाधान यांमध्ये कोणत्या प्रकारचा सहसंबंध असेल ? (प्रकरण १)
- (२) मनीषाला संशोधनातून असे दिसून आले की, ताणाची पातळी अधिक असल्यास कार्यक्षमता घटते. मनीषाला ताणाची पातळी व कार्यक्षमता यांत कोणत्या प्रकारचा सहसंबंध आढळून आला असेल ? (प्रकरण १)
- (३) शास्त्रोक्त संगीताचा रक्तदाबावर होणारा परिणाम अभ्यासणे या उदाहरणात शास्त्रोक्त संगीत हा कोणत्या प्रकारचा परिवर्तक आहे ? (प्रकरण १)
- (४) समुपदेशक एकाच वेळी आरती, रहीम, शरद आणि शबाना यांना बुद्धीमापन चाचणी सोडवण्यास देतो. हा चाचणीचा प्रकार कोणता ? (प्रकरण २)
- (५) राहुलने आर्मी जनरल क्लासिफिकेशन टेस्ट या चाचणीचा अभ्यास केला. चाचणी देण्याच्या पद्धतीनुसार राहुलने कोणत्या प्रकारच्या बुद्धीमापन चाचणीचा अभ्यास केला ? (प्रकरण २)
- (६) संदीपला निरक्षर व्यक्तींचे बुद्धिमापन करायचे आहे. चाचणी साहित्य प्रकारानुसार त्याला कोणत्या प्रकारची बुद्धिमापन चाचणी वापरावी लागेल ? (प्रकरण २)
- (७) दिनेश अत्यंत एकलकोंडा आहे. तो इतरांशी संवाद साधणे टाळतो. कार्ल युंगच्या सिद्धांतानुसार दिनेशचे व्यक्तिमत्त्व कोणत्या प्रकारचे आहे ? (प्रकरण ३)
- (८) रोहन या बोलक्या कर्मचाऱ्याची विक्री अधिकारी म्हणून बढती करण्यात आली. कार्ल युंगच्या सिद्धांतानुसार रोहनचे व्यक्तिमत्त्व कोणत्या प्रकारचे आहे ? (प्रकरण ३)
- (९) कविताला सतत निराश वाटते. व्यक्तिमत्त्वातील पंचघटक सिद्धांतात स्पष्ट केलेला कोणता घटक कविताच्या व्यक्तिमत्त्वात दिसून येतो ? (प्रकरण ३)
- (१०) गणेशने एखादी व्यक्ती एका दृष्टीक्षेपात किती अंक अचूकपणे पाहू शकते याचा शोध घेण्यासाठी प्रयोग केले. गणेशने अवधानाच्या कोणत्या अंगाच्या संदर्भात प्रयोग केले ? (प्रकरण ४)
- (११) रमेशने तीव्र गोंगाटामुळे व्यक्ती लिखाणावर लक्ष केंद्रित करू शकत नाही हे प्रयोगाद्वारे तपासले. रमेशने अवधानाच्या कोणत्या अंगाच्या संदर्भात प्रयोग केले ? (प्रकरण ४)
- (१२) जर्मन भाषा अवगत नसल्यामुळे विजयला जर्मन वर्तमानपत्र वाचता आले नाही. विजयला जर्मन वर्तमानपत्रातील मजकूराचे संवेदन होण्यासाठी काय असणे आवश्यक आहे ? (प्रकरण ४)

- (१३) सुनील त्याच्या वर्गमित्राला सर्वासमोर विनाकारण टोचून बोलतो. भावनिक अत्याचाराचा हा कोणता प्रकार आहे ? (प्रकरण ५)
- (१४) रीमा जाणून बुजून तिच्या बहिणीच्या बोलण्याकडे वारंवार दुर्लक्ष करते. भावनिक अत्याचाराचा हा कोणता प्रकार आहे ? (प्रकरण ५)
- (१५) गेल्या एका वर्षापासून अभय आपल्या कामावर लक्ष केंद्रित करण्यास सक्षम नाही, महत्वाचे विषय लक्षात ठेवणेही त्याला अवघड जाते. कालांतराने तो मानसिक विकारांनी ग्रस्त असल्याचे निदान झाले. या उदाहरणात मानसिक विकृतीच्या निदानासाठी वापरलेला निकष ओळखा. (प्रकरण ६)
- (१६) अमरिनला अगदी छोट्या आणि बंद जागेची भीती वाटते त्यामुळे ती कारने प्रवास करू शकत नाही. कालांतराने ती मानसिक विकाराने ग्रस्त असल्याचे निदान झाले. अमरिनला कोणता मानसिक विकार झाला असावा ? (प्रकरण ६)
- (१७) पतीला कर्करोग झाल्यामुळे वाटणारी भीती व चिंता साक्षीने सीमाजवळ व्यक्त केली. सीमाने तिला धीर देण्याचा प्रयत्न केला. मानसिक आरोग्य प्रथमोपचार प्रदान करण्यासाठी सीमाने घेतलेल्या -ALGEE प्रारूपातील पायरी ओळखा. (प्रकरण ७)
- (१८) स्वातीने आपला भाऊ राहुलला तिच्या मनात येणारे सतत स्वतःच्या मृत्यूचे विचार बोलून दाखवले. राहुलने तिला समुपदेशकाकडे जाऊन येण्याचा सल्ला दिला. मानसिक आरोग्य प्रथमोपचार प्रदान करण्यासाठी राहुलने घेतलेल्या ALGEE प्रारूपातील पायरी ओळखा. (प्रकरण ७)
- (१९) आकाशने भूकंपग्रस्तांना ताबडतोब अन्नाची पाकिटे वाटण्याचे ठरविले. आकाशने दर्शवलेल्या सहानुभूतीचा घटक ओळखा. (प्रकरण ८)
- (२०) हिरोशिमा आणि नागासाकीच्या बॉम्बहल्ल्यानंतरही जपानने उत्कृष्ट आर्थिक प्रगती दर्शविली. जपानने दर्शविलेल्या लवचिकतेचा प्रकार ओळखा. (प्रकरण ८)

Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education, Pune 04

Sub. : Psychology (48)

Std. : XII

Marking System

Q. 1

- (A) Total Marks 05, 01 Mark for each sub - question.
- (B) Total Marks 05, 01 Mark for each sub - question.
- (C) Total Marks 05, 01 Mark for each sub - question.
- (D) Total Marks 05, 01 Mark for each sub - question.

Q. 2. Total Marks 10, 02 Marks for each sub - question.

Q. 3. Total Marks 12, 03 Marks for each sub - question.

Q. 4. Total Marks 08, 02 Marks for each sub - question.

Q. 5. Total Marks 10, 02 Marks for each sub - question.

Q. 6. Total Marks 10, 05 Marks for each sub - question.

Q. 7. Total Marks 10.

**Maharashtra State Board of Secondary and
Higher Secondary Education, Pune 04**

Sub. : Psychology (48)

Std. : XII

Std. XII – Psychology

Unit wise Distribution of Marks

Ch. No.	Name of Chapter	Marks	Marks with Options
1.	Psychology : A Scientific Discipline	10	14
2.	Intelligence	12	17
3.	Personality	12	17
4.	Cognitive Processes	10	14
5.	Emotions	10	14
6.	Psychological Disorders	10	14
7.	First Aid in Mental Health	08	11
8.	Positive Psychology	08	12
	TOTAL	80	113

**Maharashtra State Board of Secondary and
Higher Secondary Education, Pune 04**

Sub. : Psychology (48)

Std. : XII

Weightage to Types of Questions

Sr. No.	Types of Questions	Marks	Percentage of Marks	Marks with Option
1.	Objective Type	20	25%	20
2.	Short Answer	40	50%	58
3.	Long Answer	20	25%	35
	Total	80	100 %	113

Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education, Pune 04

Sub. : Psychology (48)

Std. : XII

Weightage to Objectives

Sr. No.	Types of Objectives	Marks with Options	Percentage of Marks
1.	Knowledge	30	26.55 %
2.	Understanding	40	35.40 %
3.	Application	25	22.12 %
4.	Skill	18	15.93 %
	Total	113	100 %